

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010066
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Szabó
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2322010066.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Szabó a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX. septembra XXXX v C., Srbská republika, trvale bytom D. E. XXX, F., C., Srbská republika, pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 4. februára 2022, č. k. OT/16/2022-46, na verejnom zasadnutí konanom dňa 6. decembra 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

I/ Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II/ Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný: A. B., nar. XX. septembra XXXX v C., Srbská republika, trvale bytom D. E. XXX, F., C., Srbská republika

odsudzuje:

Podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a § 36 písm. j), písm. l) a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odkladá a určuje skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 60 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke na dobu 2 (dva) roky.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a obžalovanému podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona uložil peňažný trest vo výške 500 (päťsto) EUR. Pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený okresný súd obžalovanému podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac. Okresný súd napokon obžalovanému podľa § 61 ods.

1, ods. 2 Trestného zákona uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace.

Okresný súd v napadnutom rozsudku poukázal na to, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku, ktoré mu obžaloba kladie za vinu, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal, a preto dokazovanie vo vzťahu k výroku o vine nevykonával.

K výroku o treste okresný súd v napadnutom rozsudku uviedol, že u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti, a to že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, teda poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval, teda poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Okresný súd poukázal na to, že obžalovaný doposiaľ žil bezúhonným životom a ani v cestnej premávke sa nedopúšťal priestupkov, a preto za najvhodnejší trest považoval peňažný trest. Okresný súd ďalej uviedol, že obžalovaný si je vedomý svojho pochybenia, spáchanie trestného činu úprimne oľutoval a nie sú u neho predpoklady k recidíve. Okresný súd tiež uviedol, že v stave, keď ide len o ohrozovací trestný čin u páchatel'a, pre ktorého to nie je typické a ani nepácha priestupky v doprave, je aj podmienený trest odňatia slobody neprímerane prísny a míňajúci sa účelu trestu, pretože páchatel' si v tomto prípade určite lepšie zapamätá konkrétnu ujmu na majetku, ako abstraktnú hrozbu basy.

Po vyhlásení napadnutého rozsudku sa obžalovaný vzdal práva podať odvolanie a zároveň vyhlásil, že nesúhlasí s podaním odvolania osobami, ktoré by tak mohli urobiť v jeho prospech a prokurátor odvolanie zahlásil proti výroku o treste v neprospech obžalovaného, ktoré následne písomne odôvodnil.

Prokurátor považuje trest uložený obžalovanému za neprímeraný a uložený v rozpore so zásadami na ukládanie trestov a závažnosťou daného prečinu. Prokurátor poukázal na výsledky dychových skúšok obžalovaného, podľa ktorých mal obžalovaný v dychu nameranú hodnotu 0,83 mg/l alkoholu v dychu, čo v prepočte predstavuje 1,73 ‰ a pri opakovanej dychovej skúške hodnotu 0,93 mg/l alkoholu v dychu, čo v prepočte predstavuje 1,94 ‰. Prokurátor ďalej poukázal na pretrvávajúci trend v náraste počtu trestných činov ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, kde napriek ich dostatočnej medializácii nedochádza k poklesu páchania tohto trestného činu. Prokurátor zastáva názor, že najvhodnejším druhom trestu v takýchto prípadoch je trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby spolu s ukladaním primeraných obmedzení a povinností, ako napr. povinnosť zúčastniť sa v skúšobnej dobe na psychologickom poradenstve zameranom na užívanie alkoholu a iných omamných látok. Prokurátor ďalej uviedol, že nie je namieste ukladať prísne sankcie iba pri poruchovom následku trestného činu, pretože v prípade dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu s tragickými následkami sú tieto už nezvratné. Prísnejšie tresty podľa prokurátora naopak môžu viesť k tomu, aby si vodič svoju chybu dostatočne uvedomil a už nikdy ju nezopakoval, čím môže byť naplnená preventívna funkcia trestu vo vzťahu k ďalšej trestnej činnosti s nezvratnými následkami.

Prokurátor ďalej poukázal na skutočnosť, že v prípade spáchania priestupku spočívajúceho vo vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu prichádza do úvahy sankcia v podobe pokuty do 800,- EUR a zákaz činnosti do troch rokov, teda trest uložený napadnutým rozsudkom je na úrovni sankcie za priestupok, čo nezohľadňuje skutočnosť, že tresty za trestné činy by logicky mali byť prísnejšie ako sankcie za iné druhy deliktov. Prokurátor preto navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil vo výroku o treste a aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému uložil trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu s primeranou skúšobnou dobou, alternatívne trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky minimálne na 5 rokov, resp. v prípade rozhodnutia o vhodnosti peňažného trestu bol tento obžalovanému uložený vo výrazne vyššej miere a zároveň aby krajský súd obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní minimálne dva roky.

Obžalovaný sa k odvolaniu prokurátora do predloženia veci krajskému súdu nevyjadril.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 317 ods. 3 Trestného poriadku Ak bola odvolaním napadnutá časť rozsudku týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozsudku a predchádzajúceho konania, ktorá sa týka tejto osoby.

Podľa § 319 Trestného poriadku Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku Ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku Ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku Odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd na základe riadne a včas podaného odvolania, ktoré podala oprávnená osoba /§ 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku/ preskúmal správnosť výrokov napadnutého rozsudku ako aj konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Vzhľadom na skutočnosť, že prokurátor odvolaním napáda len výrok o treste s spôsobu jeho výkonu, krajský súd preskúmal len tento výrok a konanie, ktoré mu predchádzalo. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 4. februára 2022 urobil vyhlásenie, že

je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu obžaloba kladie za vinu, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal a zároveň rozhodol, že vykoná len dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste.

Okresný súd ustálil existenciu dvoch poľahčujúcich okolností a žiadnej priťažujúcej okolnosti. Krajský súd sa stotožňuje s názorom prokurátora, že vzhľadom na nameranú hodnotu alkoholu v dychu obžalovaného dvoma dychovými skúškami sa uloženie peňažného trestu vo výške 500,- EUR a zároveň uloženie trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke v trvaní 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace javí byť ako neprimerane mierne.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Vychádzajúc zo zásad na ukládanie trestov aj krajský súd zastáva názor, že v prejednávanom prípade je trestom spôsobilým naplniť účel trestu a plniť prvok tak individuálnej ako aj generálnej prevencie trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby spolu s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Krajský súd na tomto mieste poznamenáva, že do úvahy by prichádzalo aj uloženie peňažného trestu, avšak tak ako prokurátor správne uvádza, v podstatne vyššej výmere. Okresný súd však v tomto smere žiadne dokazovanie nevykonával, t. j. nevykonával dokazovanie k majetkovým pomerom obžalovaného a verejné zasadnutie o odvolaní bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, preto krajský súd k zvýšeniu peňažného trestu nepristúpil.

Krajský súd preto obžalovanému uložil trest odňatia slobody v dolnej polovici upravenej trestnej sadzby a vzhľadom na osobu obžalovaného a jeho doterajší život jeho výkon podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov. Krajský súd zároveň obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v cestnej premávke na dobu 2 (dva) roky.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodol týmto rozsudkom tak, ako je uvedené v jeho výroku.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.